

SIKKERHETS DATABLAD

Primus Power Gas Summer Gas Winter Gas, 2202, 2206, 2207

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn Primus Power Gas Summer Gas Winter Gas, 2202, 2206, 2207

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Bruksområder Allroundgass.

1.3 Opplysninger om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Leverandør FENIX OUTDOOR NORGE AS
Hagevegen 4
2613 Lillehammer , Norge
Tel: +47 61 24 69 00
Fax: +47 61 24 69 01
E-mail: post@primus.no
www.primus.no
post@primus.no

Kontaktperson post@primus.no

1.4 Nødtelefonnummer

Nødnummer 112 / Giftinformasjonen, telefon: (+47) 22 59 13 00
WEB: <http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo>

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP) GHS04, GHS02, Fare
Flam. Gas 1: H220
Press. Gas (*): H280

Fareidentifikasjon Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

2.2 Merkingselementer

CLP

Farepiktogrammer

Signalord Fare

Faresetninger Flam. Gas 1: H220 Ekstremt brannfarlig gass.
Press. Gas (*): H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Sikkerhetssetninger P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. Røyking forbudt.
P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

	P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C /122°F.
Inneholder	hydrokarboner, c3-4-rike, petroleumsdestillat furfurylmerkaptan, lukkestoff propan butan isobutan
2.3 Andre farer	
Oppfyller kriteriene for vPvB	Nei.
Oppfyller kriteriene for PBT	Nei.
Andre farer som ikke fører til klassifisering	Ingen kjente farer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Ingredienser

Navn	CAS-nr	REACH-nr	Innhold	Klassifisering	Symbol
hydrokarboner, c3-4-rike, petroleumsdestillat	68512-91-4	01-21194859 26-20	100 %	Flam. Gas 1: H220	GHS04, GHS02, , Fare
furfurylmerkaptan, lukkestoff	98-02-2	N/A	20 ppm	Flam. Liq. 3: H226	GHS02, , Advarsel
propan	74-98-6	01-21194869 44-21		Flam. Gas 1: H220	GHS04, GHS02, , Fare
butan	106-97-8	01-21194746 91-32		Flam. Gas 1: H220	GHS04, GHS02, , Fare
isobutan	75-28-5	01-21194853 95-27		Flam. Gas 1: H220	GHS04, GHS02, , Fare

Sammensetningskommentar

Blanding av butan, isobutan og propan med tilsatt lukkestoff (Furfurylmerkaptan).
CAS-nr.: 68512-91-4 Merknad K: Klassifiseringen som kreftframkallende eller arvestoffskadelig kan utelates dersom det kan påvises at stoffet inneholder under 0,1 vektprosent 1,3-butadien (EINECS-nr. 203-450-8).

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Sørg for ro, varme og frisk luft. Plasser bevisstløse skadede på siden og påse at pusten ikke hindres. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Spesifikk førstehjelp

Ingen spesielle førstehjelpstiltak angitt.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Innånding

Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Svelging

Svelging er lite sannsynlig da produktet er i en aerosolboks (spray). Skyll nese, munn og svelg med vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Hud

Vask huden med såpe og vann. Fjern ikke tøy ved forfrysning. Kontakt lege hvis irritasjonen vedvarer. Frostskade skal behandles av lege.

Øyne

Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Brannslökkingsmidler Pulver, skum eller CO₂, Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

Brannbekjempelse Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Karakteristiske farer Ekstremt brannfarlig. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder. Ved oppvarming kan beholdere eksplodere.

Forbrenningsprodukter Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO₂),

5.3 Råd til brannmanskaper

Vernetiltak ved brann Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Personbeskyttelse Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Unngå innånding av damper og sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Miljøbeskyttelse Forhindre utslipp til avløpssystem, vann eller jord.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprenskningsmetoder La fordampe. Hold vekk fra trange rom pga. eksplosjonsfare. Absorber i inert, fuktig, ikke brennbart materiale. Spyl deretter området med vann. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Avfall behandles iht. avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Forholdsregler ved bruk Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Unngå innånding av damper. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Sørg for god ventilasjon. Unngå oppvarming, gnist og åpen ild. Damper er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Beskytt mot lys, også mot direkte sollys. Holdes unna varme, gnist og åpen ild. Aerosol. Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C /122°F.

Lagringskategori Lagres som brannfarlig gass under trykk.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Særlig(e) bruksområde(r) Kontakt leverandør for ytterligere opplysninger.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse**8.1. Kontrollparametere**

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
propan	74-98-6	AN.	500/900 ppm/mg/m ³		
butan	106-97-8	AN.	250/600 ppm/mg/m ³		

Ingredienskommentar AN = Liste over tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren
A=Allergifremkallende, H=Hudopptak, K= Krefftremkallende, M= Arvestoffskadelig

Ventilasjon	R= Reproduksjonstoksisk, G=Maksimum grenseverdier for forurensning i pustesonen i forhold til en fastsatt referanseperiode på 8 timer, S= Korttidsverdi, T= Takverdi Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
8.2 Eksponeringskontroll	
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper/aerosoler, må det brukes egnet åndedrettsvern med filtertype brun A. Standard EN 149.
Håndvern	Arbeidshansker ikke påkrevd.
Øyevern	Øyevern ikke påkrevd.
Verneklær	Bruk hensiktsmessige verneklær for å beskytte mot langvarig eller gjentatt hudkontakt
DNEL	Ingen data.
PNEC	Ingen data.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form/konsistens	Aerosol. Gass under trykk.		
Farge	Fargeløs.		
Lukt	Karakteristisk. Kokt kål. Tilsatt luktmiddel.		
Løselighetsbeskrivelse	Lite oppløselig i vann.		
Kokepunkt (°C, intervall)	-15	Trykk:	760mmHg
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	Ingen opplysninger		
Tetthet (g/cm³)	0,5 (væske)	Temperatur (°C):	20
Relativ tetthet	Ingen opplysninger		
Relativ damp tetthet (luft=1)	2,025 @15 °C, 760 mmHg		
Damptrykk	2,8 @15 °C / 8,3 @50 °C	Temperatur (°C):	
	bar		
Rel. fordampningshastighet	Ingen opplysninger	Referanse:	
Fordampningsfaktor	Ingen opplysninger		
Fordampningsgrad(%)	Ingen opplysninger		
pH, konsentrert løsning	Ikke relevant		
Viskositet (intervall)	Ikke relevant	Temperatur (°C):	
Kritisk temperatur (°C)	Ingen opplysninger		
Spaltningstemperatur (°C)	Ingen opplysninger		
Luktgrense	0,5 % (furfurylmerkaptan)		
Flammepunkt (°C)	Ingen opplysninger	Metode:	
Selvantennelsestemp. (°C)	400		
Eksplisjonsgrense (%)	1,8 - 10,2		
Fordelingskoeffisient (log Pow)	Ingen opplysninger		
9.2 Andre opplysninger			
HMS opplysninger	Ingen kjente.		

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen reaktive grupper.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisering Polymeriserer ikke.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå sterk oppvarming, åpen flamme og tennkilder.

10.5 Uforenlige materialer

Stoffer som skal unngås Oksiderende materiale.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Spaltingsprodukter Ingen farlige spaltingsprodukter ved anbefalte bruks- og lagringsbetingelser.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**

Sensibilisering Ingen kjente allergifremkallende egenskaper.

Genotoksisitet Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.

Kreftfremkallende egenskaper Ingen kjente kreftfremkallende egenskaper.

Reproduksjonstoksisitet Ingen kjente, skadelige effekter på reproduksjonsevne, fruktbarhet eller fosterutvikling.

Innånding Damp kan påvirke sentralnervesystemet og gi hodepine, kvalme, brekninger eller rus. Langvarig innånding av store konsentrasjoner kan skade åndedretsorganene. Bevisstløshet, mulig død. Gass eller damp fortrenger oksygen tilgjengelig for innånding (kvelningsfare).

Svelging Lite sannsynlig eksponeringsvei. Produktet er i aerosolform.

Hudkontakt Ved normal bruk forventes ingen hudirritasjon. Kontakt med flytende stoff kan gi frostskafer.

Øyne Fare for frostskafer ved sprut i øyne, aerosol. Damp eller sprut kan gi øyeskade, nedsatt syn eller synstap.

Opptaksvei Innånding. Hud- og/eller øyekontakt.

INGREDIENS:

Toksisk dose, LD 50

Toksisk kons., LC 50

INGREDIENS:

Toksikologiske data

Toksisk kons., LC 50

INGREDIENS:

Toksisk kons., LC 50

propan

>5000 mg/kg (oral rotte)

513 mg/l/time (inh rotte)

butan

Akuttgiftighet. LC50 2 timer Innånding Mus 680 mg/l

658 mg/l/4t (inh rotte)

isobutan

>50 mg/l/4t (inh rotte)

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1. Giftighet**

Økotoksisitet Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Fotokjemisk lett nedbrytbar i atmosfæren.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulerer ikke.

12.4 Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er meget flyktig og vil raskt fordampe til luft.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PTB/vPvB Komponent(e) er ikke identifisert som et PBT eller vPvB stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjent informasjon.

INGREDIENS:	propan
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	16,9
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	16,3
IC50, 72 t, Alger, mg/l	11,3
Bioakkumulasjonspotensial	BCF: 13,18
Fordelingskoeffisient (log Pow)	Komponenten er ikke bioakkumulerbar. 2,36
INGREDIENS:	butan
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:33,88
Fordelingskoeffisient (log Pow)	2,89
INGREDIENS:	isobutan
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	9,89
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	8,96
IC50, 72 t, Alger, mg/l	5,94
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:26,92
Fordelingskoeffisient (log Pow)	2,82

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Generelt	Klassifisert som farlig avfall etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Behandlingsmetoder	Avfall skal deponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon.
Avfallskode	16 05 04* gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer. 15 01 04 emballasje av metall. Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.
Forurenset emballasje	Følg anvisning for destruering av brukt emballasje.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Transportfareseddel

VEITRANSPORT (ADR):

14.1 FN-nummer

UN-nr.	2037
UN-nr, sjøtransport	2037
UN-nr. flytransport	2037

14.2 FN-forsendelsesnavn

Varenavn, nasj.	BEHOLDERE, SMÅ, INNHOLDER GASS (ENGANGSBEHOLDERE MED GASS)
Varenavn, internasj.	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (GAS CARTRIDGES)

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR-klasse	2
ADR faresedler	2.1
Klassifiseringskode	5F
Veitranportopplysninger	Tunnelrestriksjonskode: (D)

JERNBANETRANSPORT (RID):

RID-klasse	2
RID faresedler	2.1

SJØTRANSPORT (IMDG):

IMDG-klasse	2.1
EmS-nr.	F-D, S-U

TRANSPORT PÅ INNSJØER OG ELVER (ADN):**FLYTRANSPORT (IATA-DGR / ICAO-TI):**

IATA/ICAO-klasse	2
IATA/ICAO-fareseddel	Flamm.gas

14.4. Emballasjegruppe**14.5 Miljøfarer**

Transport på innsjøer og elver - Ikke relevant.
opplysninger

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen særskilte forholdsregler.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ingen IBC-kode for bulktransport offshore (MARPOL).

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen****Regelverk**

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 453/2010/EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet**Kjemikaliesikkerhetsvurdering**

Kjemisk sikkerhetsrapport (CSR) er utarbeidet for produktet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger**Forklaring til setninger i avsnitt 3**

H220 Ekstremt brannfarlig gass.
H226 Brannfarlig væske og damp.

* Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet**Revisjonskommentar**

Revisjon 30.07.2014, nr. 1: erstatter sikkerhetsdatablad av 24.10.2011. Endret navn fra "Primus Power Gas (Samlingsdatablad)" til "Primus Power Gas/LPG Canister/Summer Gas/Winter Gas (Samledatablad)". Endret sammensetning. Ingen endring av produktets klassifisering.

Revisjon 25.06.2015, nr. 2: erstatter sikkerhetsdatablad av 30.07.2014. Utarbeidet i CLP-format. Endret navn fra "Primus Power Gas/LPG Canister/Summer Gas/Winter Gas (Samledatablad)" til "Primus Power Gas Summer Gas Winter Gas, 2202, 2206, 2207". Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering.

Utarbeidet av

Essenticon AS, Leif Weldingsvei 18, N-3208 Sandefjord, Norge. E-mail: post@essenticon.no. Tlf.: +47 33 42 34 50 - Fax: +47 33 42 34 59
www.essenticon.com

Utstedelsesdato

24.10.2011

Endret dato

25.06.2015

Revisjonsnr.

2

Revisjonsnr. / erstatter datablad av dato

30.07.2014

Databladstatus

CLP 04 ATP

Signatur

R. E. Lunde

Forbehold om ansvar

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde. Ansvarlig for produksikkerhet og fakta er Primus AB. Sikkerhetsdatabladet er opprettet med medvirkning av Amasis Konsult AB, Solna, Sverige og Essenticon AS, Sandefjord, Norge.